

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae): Den ærede Ordfører har hentydet til, at det har viist sig, at den øverste Kirkebestyrelse ved Besættelsen af Præsteembeder omkring i Landet ofte har manglet den fornødne Indsigt og ofte har truffet uheldige Valg. Ja, mine Herrer, jeg skal villig indrømme, at der netop ved disse Besættelser kan blive begaaet Feil og beklagelige Feil, uagtet Ministeriet har en Udgang til at erhverve sig Kjendskab om de vedkommende Personligheder, som vanskeligt med Liden vil kunne blive Menighedernes tilbed; men jeg maa udtrykkelig fremhæve, at der netop ved Besættelsen af Præsteembeder frembyde sig store og meget væsentlige Vanskeligheder, idet der t. Ex. ofte i de Ønsker, der fremkomme fra Menighedernes Side, vise sig Misligheder og indre Modsigelser, der sætte Ministeriet i en dobbelt vanskelig Stilling. Jeg skal saaledes tillade mig at oplyse, at der ikke sjældent, især i den senere Tid, indkommer til Ministeriet Ansøgninger fra Menigheder om, at en bestemt Præst maa blive bestiftet til deres Sjelesørger; men at det har viist sig i flere Tilfælde og er blevet klart og bestemt oplyst, at de Vedkommende aldeles ikke have kjendt det Mindste til den Præst, de have søgt om. Der har været Tilfælde, hvor vedkommende Præst overfor Ministeriet ligefrem har protesteret imod at komme i Betragtning ved Besættelsen af det vedkommende Embede, idet den Ansøgning, der var indgivet, ikke alene var kommen tilstede uden hans Villie og Vidende, men ogsaa uden at han havde staaet i noget Forhold til den paagældende Menighed. Det er endelig oplyst for ikke længe siden fra et Sogn i Sylland, at der er blevet indgivet to Andragender fra Menigheden om at faae to forskjellige Præster bestiftede, og at begge disse Andragender ere understrevede af de samme Personer. Jeg behøver derfor ikke yderligere at udvikle, at der er ganske særegne Vanskeligheder forbundne med Besættelsen af Præsteembeder, og da det vilde være Ministeriet hjært at se den Dag, da endel af den Byrde, der nu i saa Henseende hviler paa Ministeriet, kunde blive lagt over paa Menighederne, saa meget mere som Ministeriet anser det for særdeles ønskeligt, om Menighederne kunde faae Del i Valget af deres Præster, da dette upaatvivelig vilde bidrage til at vække og styrke det kirkelige Liv i Menigheden selv. Ministeriet er i den Retning i fuld Overensstemmelse med en Kommission, hvis Navn ellers ikke pleier at have en god Klang i denne Sal, nemlig Kirkekommissionen, som jo enstemmig har udtalt det Ønskelige i, at Menighederne kunde faae en vis Del i Valget af deres Præster, altsaa komme til at deltage i Valget af dem, der skulde være deres Sjelesørgere. Jeg maa ogsaa derfor gjentagde i det høie Things Grindring, at, da jeg havde den Ære at forelægge en Lov om Præsternes Lønning, erklærede jeg, at denne Lov, hvis den maatte gaa igjen-

nem, tillige var en Begyndelse til forskjellige Reformers paa det kirkelige Omraade og navnlig ogsaa Begyndelsen til en Reform paa det her omhandlede Gebet. Jeg udtalte allerede dengang, at jeg bestemte maatte holde paa, at Lønningsloven blev vedtagen først. Det var i fuld Overensstemmelse med, hvad der var vedtaget tidligere af Thinget selv, og naar nu den ærede Ordfører har hentydet til, at Forholdene siden den Tid ere blevne forandrede derved, at Lønningsloven gjentagne Gange har været til Forhandling og har været „sin Afslutning saa nær“, at der neppe kan være Tvivl om, at den endelige Ordning af dette Forhold ikke vil støde paa synderlige Vanskeligheder, — ja, mine Herrer, da vilde jeg virkelig ønske, at det, at være en Afslutning nær, var ensbetydende med Afslutning, ja jeg vilde ønske, at man kunde betragte den her antydede Afslutning som saa nær forestaaende, at man ikke behøvede at tage i Betænkning at vedtage en Lov, inden Lønningsloven endelig var afgjort. Med Hensyn til det Standpunkt, hvorpaa jeg har stillet mig, at nemlig Lønningsloven først maa være afgjort, da er der flere Grunde, som have bevæget mig dertil. En af Grundene er en praktisk Grund, idet den er hentet fra Hensynet til Inddelingen af Præsteembederne i bestemte Klasser, hvilket jeg anser det for absolut nødvendigt først at faae klart og bestemt afgjort, forinden en definitiv Lov kan blive givet Menighederne; men en saadan Inddeling tror jeg netop ikke paa nogen Maade vil kunne træffes, forinden Lønningsagen er afgjort. Det vilde støde paa overordentlig store Vanskeligheder endogsaa kun forløbige at opstille Embederne i saadanne Klasser. Vanskelighederne ville maasse for Landets Vedkommende være mindre, men for Kjøbstædernes Vedkommende vilde de være særdeles store. Jeg skal minde om, at de kirkelige Forhold i Kjøbstæderne ere af en ganske særegen Natur; de ere aldeles forskellige fra Forholdene paa Landet, og navnlig have de i Kjøbenhavn en ganske særegen Karakter, hvorfor der ogsaa fra Ministeriets Side er truffen foreløbig Foranstaltning til at gennemføre en ny Ordning af disse kirkelige Forhold her. Man kan imidlertid med Sikkerhed sige, at det vil medtage en længere Tid og medføre mange overordentlig vanskelige Forhandlinger ogsaa med de øvrige Kjøbstadkommuner rundt omkring i Landet, inden de præstelige Forhold der kunne blive ordnede saaledes, at Embederne kunne blive inddelte i visse bestemte Klasser. Naar jeg holder saa stærkt paa denne Ordning, saa tror jeg, at jeg kan henvise til Skolelærernes Stilling. Det er jo fra mange Sider blevet udtalt, hvor uheldig Skolelærerne nu ere blevne stillede, siden den nye Bestemmelse om Skolelærerembedernes Besættelse er traadt i Kraft, idet Lærerne nemlig tidligere temmelig jævnt gik fra et mindre Embede til et større, medens det nu, da de først skulde vælges